

Prometheus

Et månedligt nyhedsbrev fra Schiller Institutet

årgang 19 nr. 12

december 2007

FINANSORKAN OG POLITISKE INDGREB

Et nyvalgt Folketing er rykket ind på Christiansborg. Valgkampen varede kun tre uger. Trods et minimalt budget lykkedes det Schiller Institutets formand, Tom Gillesberg, og de tre andre kandidater, der stillede op udenfor partierne på et fælles program, at sætte to meget vigtige punkter på dagsordenen: Vi er på vej ind i den dybeste finanskriser i den moderne civilisations historie, og skal vi komme sikkert ud på den anden side, må vi her i Danmark satse på en afgørende teknologisk opgradering af vores nationale infrastruktur. Det betyder en bro over Kattegat og et landsdækkende hypermoderne, superhurtigt magnettoget. Disse investeringer skal lægges oven i de almene infrastrukturforbedringer, som alle erkender, er bydende nødvendige: Udbygning af motorvejsnettet, moderne og effektive kollektive transportnet i storbyerne, helt nye moderne sygehuse i regionerne, og massive forbedringer i undervisningssektoren m.v.

Da valgkampen startede, stod mange som levende spørgsmålstejn, »Hvad for et krak?«, når de så Tom Gillesbergs berømte valgplakat: »Efter finanskrakket: Magnettoget over Kattegat«. Tre uger senere havde betydeligt flere bemærket, at der faktisk er noget alvorligt i gære. Panikmeldingerne fra de danske banker var svære at overhøre. Yderligere tre uger senere er sammenbruddet på de internationale kreditmarkeder efterhånden nået ud til de fleste. Og her på Prometheus har vi mistet vort monopol på dramatiske alarmmeldinger: »Orkanvarsel for verdens økonomi«, buldrede en overskrift i Berlingske Tidende og på Business.dk i begyndelsen af december.

Med den voksende erkendelse af krisens alvor, vokser også nødvendigheden af hurtige politiske indgreb. I USA har den fhv. demokratiske præsidentkandidat Lyndon LaRouche fremlagt et lovforslag, der skal forhindre, at bolig- og kreditkrisen udvikler sig til en gigantisk menneskelig katastrofe for millioner af amerikanske husejere. Samtidig vil lovforslaget afværge en global kædereaktion af bankkrak, der også kunne få dramatiske følger herhjemme i Danmark.

Men tiden er også inde til at erkende, at verdens nuværende finans- og betalingsystem ikke står til at redde. I slutningen af november deltog LaRouche i to vigtige konferencer i Rockville, Maryland, og Los Angeles, Californien. Herfra var der direkte forbindelse til den øverste politiske ledelse i Kina. Og LaRouche benyttede lejligheden til at gentage sin opfordring til den amerikanske regering om at samle Kina, Rusland og Indien bag et forslag til etableringen af et nyt Bretton Woods-finanssystem. Samtidig beskrev han nødvendigheden af store infrastrukturprojekter for fremtidens globale økonomiske udvikling. Den meddelelse nåede helt til Beijing. Det fremgik tydeligt af den kinesiske presse. Nu venter vi bare på en reaktion fra Washington. Det haster!

DET BLIVER MEGET VÆRRE

Den **27. november** samledes borgmestre fra alle egne af **USA** til et krisemøde i den tværpolitiske organisation **The US Conference of Mayors, Den Amerikanske Sammenlutning af Borgmestre**. Mødet fandt sted i **Detroit, Michigan**, engang hjertet i den stolte amerikanske automobilindustri og hovedstaden i USA's berømte industribælte, nu den farligste og mest kriminalitetsramte storby på hele det nordamerikanske kontinent. Den tunge amerikanske industri er efter **20 års** »globalisering« blevet jævnet med jorden, og titusinder har mistet deres arbejde i den hendøende bilindustri. Oven i alt dette har Detroit været centrum for den første bølge af tvangsauktioner, der har skyllet hen over adskillige amerikanske delstater efter sammenbruddet af boblen på det amerikanske boligmarked i **sommeren 2006**.

Oplægget til borgmestrenes møde i Detroit var en rapport fra det amerikanske økonomiske analyseinstitut **Global Insight**, der slog fast – med syv tommer søm – at vi slet ikke har set toppen af den økonomiske krise, der er fulgt i kølvandet på sammenbruddet af boligboblen. Det bliver meget, meget værre! I de kommende måneder vil krisen for alvor ramme folkerige delstater som **Californien** og **Florida**, og ifølge **Global Insight** risikerer **1,4 mio.** amerikanske familier at blive sat fra hus og hjem. Og som følge af de faldende huspriser, står de amerikanske boligejere til at miste omkring **1.200 mia. dollars** i løbet af **2008**. I Californien alene vil det betyde et fald i ejendomsskatteprovenuet på rundt regnet **3 mia. dollars**.

Den Amerikanske Sammenlutning af Borgmestre, der repræsenterer mere end **1.100** byer, hver med et indbyggertal på mere end **30.000**, blev dannet under den store depression i **1930'erne**, som et fælles politisk talerør for at sikre økonomisk bistand fra regeringen i **Washington**.

Men den truende tsunami af tvangsauktioner i USA vil ikke kun få konsekvenser for den amerikanske økonomi. Forude lurer et endegyldigt sammenbrud af de internationale kreditmarkeder. I historiebøgerne vil der måske stå, at det hele startede i den amerikanske delstat **Ohio**.

Den **31. oktober** afsagde dommer **Christopher A. Boyko** en opsigtsvækkende dom i en fogsagsag ved **Den føderale Distriktsdomstol** i **Cleveland, Ohio**. **Deutsche Bank National Trust Company**, et datterselskab af den tyske storbank, havde sammen med **Bank of New York** krævet **14** familier sat ud af deres hjem pga. misligholdte huslån. Problemet var blot, at disse huslån var blevet klippet op i strimler og videresolgt på kreditmarkederne som pakker af panteobligationer, bestående af flere forskellige slags lån. Og det var sådanne pakker **Deutsche Bank** havde lod i, eller rettere det havde et investeringsselskab, et såkaldt »structured investment vehicle«, **SIV**, oprettet til lejligheden af Deutsche Bank. Ved udgangen af **2006** var der i USA blevet udstedt og videresolgt panteobligationspakker til en samlet værdi af **6.500 mia. dollars**. En meget stor del af dem med rod i usikre huslån, de efterhånden så berømte »subprimelån«, som for hovedpartens vedkommende slet ikke bliver tinglyste! Det var heller ikke tilfældet med de **14** huse i Cleveland. Deutsche Bank stod ikke påskrevet skøderne som panthaver. Og derfor afviste dommer Boyko bankens krav om en fogsedforretning.

Den **13. november** var det så **Citybank, Wall Street** gigant **Merrill Lynch** og den internationale storbank **HSBC**, der ikke kunne få en distriktsdomstol i **Dayton,**

Ohio, til at sætte **26** familier på porten. Dommer **Thomas M. Rose** gav bankerne **30 dage** til at fremskaffe konkrete beviser på, at de faktisk havde pant i husene, ellers ville deres krav om tvangsauktioner blive pure afvist.

Konsekvenserne af dommene i Ohio lader sig næsten ikke beskrive. Alle verdens banker har forspist sig i de nævnte pakker af panteobligationer. De bærer mange forskellige navne og findes i alle mulige former. Men hvad enten der tale om såkaldte **CDO'er**, »Collateralized Debt Obligations«, hvilket vil sige kreditobligationer baseret på sikkerhed, eller **ABS'er**, »Asset Backed Securities, altså obligationer bakked op af aktiver, så hviler hele systemet på, at der et eller andet sted tilbage i fødekæden af afledede kreditpapirer findes nogle værdier, der om nødvendigt kan inddrives. Er der ikke det, vælter hele korthuset. Og det første pust er kommet fra to distriktsdommere i Ohio.

Men mareridtet kan blive endnu værre for den internationale bankverden. Ifølge **Josh Rosner**, panteobligationseksperter for **Graham-Fisher**, et uafhængigt analyseinstitut i **New York**, findes der intet samlet register over bankernes pakker eller puljer af panteobligationer, og han har set tilfælde, hvor det samme huslån optræder i både to og tre forskellige pakker. Det sagde han til avisen *The New York Times* den **15. november**.

»Hvis det virkelig er tilfældet, står vi overfor det største og mest dramatiske sammenbrud af finans- og banksystemet i menneskehedens historie«, advarede den amerikanske økonom og fhv. demokratiske præsidentkandidat **Lyndon LaRouche**. Ja, bare rygter om at noget sådant skulle kunne forekomme, altså at de samme huslån optræder som sikkerhed i flere forskellige panteobligationspakker, kan trække den sidste tillid ud af de kriseramte kreditmarkeder og bringe hele systemet til fald. Det bekræfter *Prometheus'* egne kilder i finansverdenen. »Tanken er så skræmmende, at den slet ikke kan føres til ende.«

Og USA's finansminister **Henry Paulson** har tydeligvis også fået sin nattesøvn spoleret af udsigten til en gigantisk flodbølge af tvangsauktioner, som ruller gennem de amerikanske villakvarterer. Derfor indkaldte han den **29. november** topledere fra nogle af de allerstørste amerikanske finanshuse, **Citigroup, J.P. Morgan, Wells Fargo** og **Washington Mutual**, til et hastemøde for at overtale dem til »frivilligt« at fastfryse renterne på de mest truende huslån. Da boligboblen var på sit højeste, blev omkring **2 mio.** amerikanske familier lokket til at tage billige huslån, der var rente- og afdragsfrie i en begrænset periode. Men nu udløber »lokkeperioden«, og mindst **500.000** familier står til at miste hus og hjem ved den allerførste termin. Finansminister Paulson vil derfor have bankerne til midlertidigt at forlænge den såkaldte »lokkeperiode« for huslån til en samlet værdi af næsten **500 mia. dollars**.

»Hvem er det, der holder pistolen i tindingen på hvem?«, spurgte Lyndon LaRouche retorisk, da nyheden om krisemødet slap ud til offentligheden. Truer bankerne med at lade økonomien kollapse, eller truer finansministeren med at lade bankerne kollapse? »Under alle omstændigheder ser det ud til, at ingen af dem har lært noget som helst af den igangværende kreditkrise, og jeg vidste faktisk ikke, at Paulson var så dum«, sagde LaRouche. Midlertidige lappeløsninger vil ikke hjælpe noget som helst.

Kun et gennemgribende lovindgreb, i lighed med det

præsident **Franklin D. Roosevelt** gennemførte under krisen i **30'erne**, kan forhindre, at kredit- og boligkrisen trækker hele den amerikanske økonomi ned i en dyb depression. Og et udkast til et sådant indgreb fremlagde LaRouche allerede den **22. august** kaldet: »*Homeowner and Bank Protection Act of 2007*«, HBPA, »*Lovforslag til beskyttelse af boligejere og banker af 2007*« (se *Prometheus*, sept. '07).

Mens politikerne i Washington af uransagelige årsager stadig ikke kan få sig taget sammen til at gribe ind over for krisen, har dusinvis af byråd rundt om i USA vedtaget resolutioner, der i stærke vendinger opfordrer Kongressen til at behandle LaRouches lovforslag (se også *Prometheus*, nov. '07). Den **29. november** afholdt delstatssenatet i **Pennsylvania** en særlig høring, der blev indledt af LaRouches mangeårige ven og samarbejdspartner **Harold James**, demokratisk delstatsrepræsentant, som kunne fortælle, at det resolutionsforslag, **HR418**, som delstatssenatet senere skal behandle, allerede har vundet tilslutning fra adskillige byråd i Pennsylvania, herunder storbyen **Philadelphia**, hvor det blev enstemmigt vedtaget tidligere samme dag. **Paul Gallagher** og **Richard Freeman**, begge redaktører ved *Prometheus'* samarbejdspartner *Executive Intelligence Review*, fik som repræsentanter for **LaRouches politiske aktionskomité, LPAC**, mulighed for at fremlægge de nationale og internationale økonomiske og politiske aspekter af krisen.

Blandt de øvrige talere var byrådsmedlem **Linda Thompson** fra **Harrisburg**, der i sin fritid udfører frivilligt arbejde i organisationen **LOVESHIP**, som rådgiver familier, der trues af tvangsauktion. Hun fortalte, at antallet af tvangsauktioner er vokset med så eksplosiv hast de seneste tre måneder, at hendes organisation simpelthen ikke kan følge med. Hun støttede kraftigt LaRouches lovforslag. Det samme gjorde dommer **Jeffrey Sprecher** fra civilretten i **Berks County**, som fortalte, han netop havde beordret en fastfrysning af tvangsauktionerne i en sag, der involverede **800 familier** i det centrale Pennsylvania. Ved høringens afslutning annoncerede komitéformand **Curtis Thomas**, at resolutionsforslaget med sikkerhed ville blive viderebehandlet.

Den uløste kredit- og bankkrise har sendt de internationale aktiemarkeder ud på en gevaldig rutschebanetur. November blev den mest turbulente måned siden aktiekrakket på Wall Street i **oktober 1987**. Men så skinnede solen tilsyneladende igen i den allersidste uge, hvor **Dow Jones-indekset** på Wall Street steg med over **628 point** på bare fire dage. Anledningen til den genvundne optimisme var en melding fra føderalbankdirektør **Ben Bernanke** om, at udsigterne for den amerikanske økonomi nu er så dårlige, at en større rentesækning er i vente i begyndelsen af december. Hurra, altså flere billige penge til spekulation, og da aktierne traditionelt stiger i gennemsnit med **1,7 procent** i løbet af december, så skal Dow Jones-indekset nok komme tilbage op over **14.000 point** inden nytår, jublede optimisterne.

»Det er de godtroende fjolsers opsving«, sagde **Nouriel Roubini**, fhv. embedsmand i finansministeriet og administrerende direktør for rådgivningselskabet **RGE Monitor**, til *The New York Times* den **1. december**.

De »godtroende fjolsere« fik deres første skud af irrationel optimisme den **27. november**, da verdens største bank, Citigroup, meddelte, at **Abu Dhabis** statslige investeringsfond, **ADIA**, havde opkøbt **4,9 procent** af bankens aktier for den nette sum af **7,5 mia. dollars**. Det kontante indskud løftede

lige netop den kriseramte storbank op over de amerikanske likviditetskrav, og selv om ADIA krævede en fast forrentning på hele **11 procent**, så tolkede de »godtroende fjolsere« på aktiemarkedet det som en »tillidserklæring« til Citigroup, og det første tegn på at kreditkrisen er ved at være ovre.

Abu Dhabis anvendelse af statslige oliepenge til opkøb af aktier i verdens største bank var snarere en forsmag på de dramatiske forskydninger i verdensøkonomien, som kreditkrisen truer med at udløse. Mens den vestlige verden, USA i særdeleshed, har opbygget en gigantisk boble af gæld, har **Kina, Japan** og det øvrige **Asien** sammen med **Rusland** og dele af den nyindustrialiserede verden ophobet lige så gigantiske valutareserver. En voksende del af disse pengebjerger ligger samlet i statslige investeringselskaber, »sovereign wealth funds«, også kaldet superfonde. Allerede i dag har de **30 største statslige superfonde** knap **3.000 mia. dollars** at gøre godt med, og inden **2015** forventes de at sidde på godt **12.000 mia. dollars**.

For finansverdenen i **City of London** udgør de statsejede superfonde en alvorlig trussel imod den fortsatte »globalisering«, og derfor bragte **Storbritannien** og USA spørgsmålet om en fremtidig regulering op på **G7's** topmøde i **Tokyo** i slutningen af oktober. De statsejede fonde skal på en eller anden måde tvinges til at opføre sig som private kapitalfonde.

Men det kan City of London næppe finde global gehør for. Under den igangværende kreditkrise har selv relativt fattige nyindustrialiserede lande klaret sig langt bedre end både USA og **Europa**. Det skyldes ikke mindst de statsejede investeringsfondes beskyttede likviditetsbeholdninger. Som *Prometheus'* kilder i finansverdenen udtrykker det, kan den fremtidige lektie fra kreditkrisen meget vel blive, at kontrol med kapitalbevægelser er godt, mens »globalisering« er noget værre skidt.

HVAD HAR GILLESBERG GANG I?

»Hvad har du gang i, **Tom Gillesberg**?« »Du stiller op som kandidat uden for partierne med sloganet »Efter finanskrakket: Magnettog over Kattegat.« Hvad har du egentlig gang i?« Sådan lød overskrift og indledning på et interview i *Berlingske Tidende*, der blev bragt på selve valgdagen den **13. november** (se hele pressedækningen på www.sive.dk). Men dermed var det ikke helt slut med pressedækningen af **Schiller Instituttets Venners** valgkamp, der både fik spørgsmålet om den igangværende finanskrise og planerne for en bro over **Kattegat** med et landdækkende magnetognet på dagsordenen. Den **15. november** konstaterede *Berlingske Tidende* i en kort nyhedsartikel, at magnetog ikke var den store stemmemagnet, da de fire kandidater udenfor partierne, der stillede op for Schiller Instituttets Venner i **København, Københavns Omegn, Århus** og **Aalborg**, kun fik **197** stemmer til sammen. Den **22. november** benyttede *Børsen* Online så nedenstående billede af Tom Gillesbergs valgplakat som illustration til en artikel om de pensioner, som de vragede folketingsmedlemmer kan hæve i de par år. Billedet afslørede, hvor tæt Tom alligevel var på **Christiansborg**.

KINA LYTTER TIL LAROUCHE

Den **17. november** fremlagde **Lyndon LaRouche** sine visioner om fremtidens politiske og økonomiske relationer i **Stillehavsområdet** under en konference på **Marylands Universitet i Rockville**. Konferencens tema var »*Globalt topmøde for Kinas fredelige genforening*«, og blandt de mere end **200** politiske ledere fra kinesiske kredse og samfund rundt om i verden var **Kinas** ambassadør i **Washington, Zhou Wenzhoung**.

Og den **24. november** stod LaRouche som taler ved endnu en konference. Den fandt sted i **Los Angeles** og var arrangeret af **Instituttet for Kinesiske Strategiske Studier**. Temaet var: »*Forum for relationerne mellem USA og Kina og den fredelige genforening af Kina*«. Her deltog næsten **100** regeringsrepræsentanter, akademikere og politiske aktivister.

Isin tale på universitetet i Maryland gav LaRouche en kort gennemgang af den igangværende finanskriser, hvorefter han beskrev den historiske betydning af moderne infrastruktur, og den rolle som store infrastrukturprojekter må og skal spille i fremtidens udvikling af Stillehavsregionen. Han sagde bl.a.:

»Fortidens civilisationer blev i høj grad domineret af stærke imperialistiske kræfter, som udøvede deres kontrol over landområderne fra søsiden, men med valget af **Abraham Lincoln**, og den efterfølgende udvikling af det transkontinentale jernbanenet i **USA**, skete der et skifte. Dette faldt sammen med et politisk fremstød fra USA's side for at åbne forbindelser til landene i **Asien** hen over Stillehavet og yde de imperialistiske kræfter i området politisk modstand. Nu er tiden inde til at gøre dette fremstød til virkelighed. For nylig blev der afholdt en række møder i **Rusland** omkring spørgsmålet om opbygningen af et nyt verdensomspændende jernbanenet, herunder konstruktionen af en tunnel fra det nordlige **Sibirien** under **Beringstrædet** til **Nordamerika** ... hvilket stort set vil forbinde hele verdens jernbanelinjer, hvis man lige ser bort fra **Australien**.«

»Disse jernbanesystemer, som kan være enten almindelig jernbane eller magnettog, vil således effektivt forene de store landmasser og danne grundlaget for intern økonomisk udvikling. Dette går i tråd med den seneste udvikling, som mange af os længe har ønsket, hvor forholdet mellem de to **Korea'er** er ved at falde på plads. En funktionsmæssig økonomisk genforening af Korea vil medføre en stor forandring i befolkningen, og nøglen vil være jernbanenettet.«

LaRouche drog en direkte parallel mellem situationen i Korea og fremtidens udfordringer for **Kina**. Opbygningen af et fuldt fungerende verdensomspændende jernbanenet vil åbne op for de enorme øde landområder, der kan frembringe de ressourcer, som både Rusland og Kina, med en befolkning på **1,4 mia.** mennesker, vil have behov for til fremtidens økonomiske udvikling. Og det eurasiske infrastrukturnet skal strækkes til begge sider, både til **Europa** og til Nordamerika, hvor især opbygningen af moderne, superhurtige magnetoglinjer vil være afgørende for transport af dyrt, højteknologisk gods. Almindelige bulkvarer og stykgods kan stadig transporteres med skibe, men fremtidens økonomi vil kræve, at højteknologisk gods sendes langt hurtigere og effektivt.

På konferencen i Los Angeles fokuserede LaRouche mere direkte på den internationale finans- og kredittkrise. Han henviste til sin tale i Washington den **25. juli**, som blev transmitteret »live« over internettet, i hvilken han forudsagde, at krisen på de internationale kreditmarkeder ville udvikle sig til en alvorlig systemkrise. Det har holdt stik, og hvert eneste forsøg fra **Den amerikanske Føderalbank** på at løse krisen gennem kreditlempelser har kun gjort ondt værre. Fortsætter man i samme spor, vil man genskabe en global version af **Tysklands** hyperinflation i **1923**.

LaRouche fortsatte: »Det er dog vigtigt, at vi ikke overser det afgørende faktum, at ethvert finans- og betalingssystem, isoleret set, ikke er andet end et »papirsystem«. Finans- og betalingssystemer kan heldigvis udskiftes. På lang sigt, er det et samfunds sociale opbygning ud fra hvilke den fysiske økonomi udformes, som er afgørende.«

»Tager vi al den viden, vi i dag har til rådighed, i anvendelse, gælder følgende retningslinjer: Når som helst en magtfuld konstellation af nationale regeringer kan finde hinanden i en passende aftale om at ændre et fejlsagent finans- og betalingssystem, kan der findes en løsning på enhver moderne finanskriser. Derfor, skal den afgørende pointe i min præsentation i dag være: Hvis USA's regering helt konkret skulle foreslå et samarbejde omkring en passende reform til en stiftende gruppe, bestående af regeringerne fra **USA, Rusland, Kina og Indien** ville det være muligt at bringe de igangværende internationale kriser under kontrol, og derfor samle et flertal blandt verdens nationer bag en tilslutning til de indgreb, der vil stabilisere verdenssystemet og frembringe grundlaget for almen økonomisk genopbygning« (læs alle talerne og videre nyheder på www.larouchepac.com).

Uddrag fra LaRouches tale blev viderebragt i alle de store nationale kinesiske medier. I et nyhedstelegram fra det statsejede nyhedsbureau *Xinhua*, som blev bragt i *Folkets Dagblad* og den engelsksprogede *ChinaDaily* (og sandsynligvis flere andre medier i Kina), lød overskriften: »Økonom: USA og Kina må gå sammen for at reformere verdens finanssystem«. På *Xinhuas* egen hjemmeside kunne man på kinesisk, engelsk, fransk, spansk og arabisk blandt andet læse: »USA og Kina bør gå sammen for at reformere verdens finanssystem, som netop nu befinder sig i den farligste kriser i flere århundreder, sagde en af USA's førende økonomer lørdag. Et sammenbrud af verdens nuværende finans- og betalingssystem er uundgåeligt, med mindre systemet inden for den meget korte tid, der er til rådighed, erstattes af et nyt verdenssystem, sagde Lyndon LaRouche ved et frokostmøde under Forum for USA og Kinas Relationer og Kinas Fredelige Genforening.«

»LaRouche, der også er en berømt politisk aktivist, sagde, at den nuværende internationale finanskriser kun kan bringes under kontrol, hvis vigtige lande som USA og Kina samarbejder. Han sagde, at USA burde foreslå dannelsen af en stiftende gruppe, bestående af regeringerne fra USA, Kina, Rusland og Indien med henblik på at samle et flertal af verdens lande for at stabilisere verdenssystemet.«

Prometheus udgives hver måned af **Schiller Instituttet**, Sankt Knuds Vej 11 kld., 1903 Frederiksberg, tlf: 35 43 00 33, Konto: 1551-0005648408, Giro: 564-8408, si@schillerinstitut.dk, www.schillerinstitut.dk. **Prometheus** er en videreførelse af **Agro-Nyt** (marts 1989 – oktober 2004). Redaktion: Poul Rasmussen (ansvh.), Tom Gillesberg, Percy Rosell og Executive Intelligence Review. Abonnement: 1 år: 2.000 kr. – 6 mdr.: 1.000 kr. – 3 mdr.: 600 kr. *Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.*

ISSN: 1604-2840 *Egettryk*